

på dette område. Her behøver man blot nævne leverkræft i forbindelse med udsættelse for vinylchlorid eller kroniske hjerneskrader efter udsættelse for organiske opløsningsmidler.

De nævnte opgaver forudsætter, at de sundhedsarbejdere, der tilknyttes bedriftssundhedstjenesten, er sikret en omfattende og kvalificeret uddannelse inden for arbejdsmiljøområdet. De 60 timers undervisning, som bedriftslægerne ifølge de nuværende planer skal have, må i denne sammenhæng anses for helt utilstrækkelig. Der må yderligere stilles krav om et indhold i uddannelsen, som går langt ud over de nuværende med hensyn til teknisk-hygienisk viden, indsigt i produktionsprocessen og kendskab til undersøgelsesmetoder samt kortlægning og kontrol af arbejdsmiljø og arbejdernes sundhedstilstand.

I det forebyggende arbejde må stilles krav om, at såvel sundhedsarbejderne i bedriftssundhedstjenesten som arbejdernes repræsentanter får stillet en teknisk sagkundskab til rådighed, som de selv har valgt.

ad 3)

Det er klart, at bedriftssundhedstjenesten kun vil være i stand til at løse de under punkt 2 skitserede opgaver, såfremt den sikres en uindskrænket ret til indsigt i produktionsprocessen, herunder fuld oplysning om de materialer og kemiske stoffer og forbindelser, der forekommer på arbejdspladsen.

ad 4)

Mulighederne for at yde en effektiv forebyggende indsats er tilsvarende betinget af, at der sikres bedriftssundhedstjenesten ret til at gribe ind over for en mulig sundhedsfarlig produktion, herunder at den kan kræve forhåndsgodkendelse af nye produktionsprocesser, før de tages i anvendelse.

ad 5-6)

Bedriftssundhedstjenesten må nødvendigvis arbejde snævert sammen med arbejderne og deres organisationer. Dette samarbejde forudsætter, at oplysninger om såvel sundhedsfarer i arbejdsmiljøet som resultater af lægelige undersøgelser umiddelbart videregives til arbejderne og deres repræsentanter. Hvor det drejer sig om oplysninger om enkeltpersoner, må disse kun videregives efter den pågældendes samtykke.

Dette krav er ikke mindst vigtigt, fordi man har erfaringer for, at arbejdere i årevis er blevet forholdt vigtige oplysninger om sundhedsfarer på deres arbejdsplads.

ad 7)

En selvfølgelig forudsætning for bedriftssundhedstjenesten er, at arbejderne kan have tillid til, at oplysninger om den enkelte arbejder ikke under nogen omstændigheder videregives til arbejdsgiveren. Denne vil kunne udnytte sådanne oplysninger til at foretage fyringer eller omflytninger af arbejdere inden for virksomheden og på denne måde »løse« problemerne.

ad 8)

Den drivende kraft i det forebyggende arbejde på arbejdspladserne er arbejdernes faglige aktivitet. Her indtager sikkerhedsrepræsentanterne en nøgleposition som arbejdernes valgte repræsentanter.

Sikkerhedsrepræsentanterne er på nuværende tidspunkt tillidsmandsbeskyttet, men står udover dette meget svagt og isoleret på grund af ringe kompetence til at gribe ind over for sundhedsfarlig produktion, ringe muligheder for at få den nødvendige viden og uddannelse og ingen ret til at afholde møder med deres kolleger og andre sikkerhedsrepræsentanter i arbejdstiden osv.

Tillidsmandsbeskyttelsen rækker endvidere ikke særlig langt, hvis en virksomhed ønsker at skaffe sig af med en sikkerhedsrepræsentant, der er for aktiv og »besværlig«. Flere sager fra den senere tid viser dette.

En forudsætning for, at bedriftssundhedstjenesten kan lægge hovedvægten på det forebyggende arbejde, bliver derfor en væsentlig styrkelse af sikkerhedsrepræsentanten.

ad 9)

Begrundelsen herfor er den selvfølgelig, at da det er kapitalejerne, der profiterer på det dårlige arbejdsmiljø, må det også være dem, der fuldt og helt bærer udgifterne til bedriftssundhedstjenesten.

Udgifterne til bedriftssundhedstjenesten skal i øvrigt sammenholdes med, at arbejdsmiljøproblemerne ifølge Arbejdsmiljøgruppen af 1972 koster det danske samfund mere end 10 milliarder kroner om året.